

Saveti i alatke za WordPress

U ovom poglavlju upoznaćete korisne, uglavnom besplatne ili jeftine alatke za rad sa WordPressovim veb lokacijama.

Ako do sada niste shvatili koliki sam računarski zaludenik, onda ste čitali neku drugu knjigu a ne ovu! Zaludenike ćete najlakše prepoznati po njihovim igračkama, ali ne onima koje se drže na stolu (mada ima i takvih!), nego u obliku programa i alati za rad na računarskoj mreži. Pošto sam veb lokacije počeo da pravim pre više od petnaest godina, budite sigurni da imam prilično bogatu zbirku specijalnih alati za čudake poput mene, koju koristim za svoje svakodnevne poslove i uređaje. Svoje kompletne alatke nosim sa sobom na USB memorijama, pri čemu neke koristim i za podizanje računara. Tako uvek imam pri ruci ono što redovno upotrebljavam.

U ovom poglavlju govorim o takvim alatcima, posebno onima koje koristim na svojim blogovima u WordPressu. Mnoge od njih su besplatne, neke možete preuzeti s mreže a neke koristiti na njoj. Određene alatke su namenjene isključivo iskusnim korisnicima, ali većina predstavlja jednostavne aplikacije koje olakšavaju svakodnevne poslove.

Započecu svojom omiljenom alatkom, koja može da vam prištedi mnogo nerviranja – programima za obradu blogova.

Pisanje sadržaja van mreže pomoću programa za obradu blogova

Programi za obradu blogova najobičniji su editori teksta na blogu. To je isto kao kada pišete dokument u Wordu, ali umesto da ga pošaljete elektronskom poštom ili da ga štampate, objavljujete ga na blogu. Većinu programa za obradu blogova možete preuzimati s mreže kao nezavisne celine i pokretati samo radi objavljivanja na svom blogu.

Međutim, sigurno se pitate zašto biste koristili program za obradu bloga kada WordPressov ugrađeni program iste namene radi sasvim dobro. Zbog fleksibilnosti! Dok pišete prilog za blog u programu za obradu bloga, ne morate biti po-

vezani s mrežom sve dok ne dođe vreme da ga objavite. Naravno, većina korisnika računara je sve vreme na mreži, a ja lično najveći deo tog vremena provodim u pisanju priloga za blog pomoću programa za obradu. U čemu je onda poenta? Zapravo, ni u čemu, pa moram da smislim nešto na brzinu...

Programi za obradu blogova su stabilni i ugrađeni prvenstveno kao alatke za pisanje a ne kao blog-mašine. Vidite, WordPress koristi TinyMCE kao vizuelni editor, i on sam po sebi nije sastavni deo WordPressa. Na trenutak razmislite o pisanju, o funkcijama koje pritom često koristite: na primer, snimanju nacrt, prevlačenju objekata s jednog mesta na drugo ili umetanju slika. TinyMCE obavlja sve ove zadatke, ali ne kao program koji se izvršava na vašem računaru.

Blogger sam preko šest godina i gotovo sve vreme koristim program za obradu blogova. S vremenom sam isprobao gotovo sve postojeće programe te namene. Učestvovao sam čak i u pokretanju kompanije koja je napravila jedan takav program. Ali koji god sam program koristio, sve je uvek počinjalo i završavalo se na mom čitaču veba. Evo, započeo sam s čitanjem svojih RSS dokumenata (do sada se skupilo preko 900 članaka) kako bih saznao vesti dana (ili sata). Dok čitam, najzanimljivije članke otvaram u svom čitaču veba. Članci su, zapravo, otvoreni u pozadini pa i ne moram da prekidam tok čitanja. A kada završim, počinje zabava! Prolazim kroz svaki članak i odlučujem šta će biti dobar materijal za blog. Te kartice ostavljam otvorene sa strane. Kada dođe vreme za pisanje, imaću u proseku od jedne do deset otvorenih kartica sa izvornim materijalom. Kada započnem svoj prvi prilog, otvoriću editor i početi da pišem. Kada mi zatreba veza iz priloga ka drugom prilogu ili navodu, prebaciću se u svoj čitač veba i pritisnuti korisni Bookmarklet. To će poslati vezu ili navod nazad u program za obradu, gde će se lepo formatirati za moje potrebe.

Ako mi zatreba slika, prevlačim je u program za obradu bloga, postavljam je na odgovarajuće mesto i nastavljam da pišem. Slika ne mora odmah da se učita; to može da sačeka dok ne objavim prilog. Definisaću kategorije i oznake za prilog – moj program za obradu zna šta je to – proveriti još jednom pravopis (ova funkcija je ugrađena) i objaviti prilog. Ako treba privremeno da prekinem rad na prilogu, snimiću ga kao nacrt na serveru (ređe) ili kao lokalnu kopiju (kao da sam napisao bilo koju drugu vrstu dokumenta). Ne moram čekati da se moj blog učita, jer ne mogu nehotično zatvoriti karticu programa za obradu i izgubiti sve što sam uradio, niti će JavaScript iznenada nestati dok pišem. Mogu da se koncentrišem na pisanje i da, kada sve bude spremno, objavim prilog. Ne moram čak ni da sačekam da se objavljivanje završi kako bih prešao na drugi zadatak (jedino moram sačekati da program za obradu završi s radom pre nego što započnem nov prilog na blogu). Ako server radi sporo ili zastajkuje (što se dešava), program za obradu će se uspešno oporaviti, upozoriti me da je bilo problema pa mogu proveriti o čemu se radi ako želim.

POKAŽI MI Media 16.1 – Using a Blog Editor to Post (Korišćenje programa za obradu blogova pri objavljivanju)

*Pristupite ovoj video-datoteci preko svog registrovanog veb izdanja na lokaciji
my.safaribooksonline.com/9780132182836/media*

Naravno, možda vas još nisam ubedio (srećom, tu je i video Pokaži mi!). Iako ni mnogi moji prijatelji i klijenti nisu ubeđeni u ovo što pričam, kad god ih nešto prilikom objavljivanja priloga iznervira, ja im pokažem program za obradu blogova (postoje neki zaista sjajni za Mac i PC računare). Oni ga zavole i – nikada se ne vrate na staro! I dalje se dešava da poneki sadržaj objavim ili obradim u WordPressu, ali najviše mojih priloga napisano je u programu za obradu blogova. Toliko sam razmažen da, kada mi neki sistem ne dozvoli da ga koristim, ja upotrebim isti program kao i ovaj za pisanje knjige a zatim objavim sadržaj.

Sledi nekoliko programa za obradu blogova koje možete isprobati:

- PC
 - Windows Live Writer (besplatan)
 - BlogDesk (besplatan)
 - BlogJet (plaća se)
- Mac
 - ecto (plaća se)
 - MarsEdit (plaća se)
 - Blogo (plaća se)
 - Mac/PC/Linux
- ScribeFire (besplatan, proširenje za Firefox, Google Chrome i Safari)

Jedini ozbiljan nedostatak programa za obradu blogova koje obično preporučujem jeste to što mnogi od njih, pošto je reč o namenskim proizvodima, nisu aktivno razvijani na duži rok. Na primer, ecto i MarsEdit bili su vodeći programi za Mac računare, baš kao i aplikacija koju sam koristio i koja se zove Qumana. Ali sada njihov razvoj više nije tako aktivan. Blogo, BlogJet, ScribeFire i Windows Live Writer jedine su aplikacije koje se danas aktivno razvijaju. Nadam se da će, uporedo sa usavršavanjem WordPressa i rastom njegove popularnosti, nastajati sve više programa za obradu blogova, a da će se oni koji već postoje aktivnije razvijati i poboljšavati.

Programi za obradu slika

Blog bez slika može se smatrati siromašnim i stara izreka da „slika vredi hiljadu reči“ ovde ima posebnu težinu. Međutim, otkrio sam da se ljudi često plaše da rade sa slikama i ne znaju kako da ih naprave, izmene, snime ili objave. To je stvarno šteta jer su današnji programi za obradu slika, pogotovo oni koji se

besplatno mogu naći na webu, moćni i jednostavno se koriste. Na svom računaru uvek imam nekoliko alatki za rad sa slikama, delimično zbog toga što mnoge od njih isprobavam, ali i zato što volim aplikacije s posebnim funkcijama.

U ovom poglavlju govoriću o programima za obradu slika koji se koriste na mreži, i onima koji se koriste van mreže. Govoriću i o tome kako da napravite snimke ekrana, menjate veličinu grupe slika i smanjite svoje slike najviše što možete (a da one i dalje izgledaju odlično).

Ovo poglavlje ne govori o pravljenju slika ili o tome kako da napravite neko dugme ili pozadinu, nego o alatcima koje za tako nešto možete koristiti.

Programi za obradu slika na mreži

Programi za obradu slika na mreži imali su nekada vidljive nedostatke: ne zbog grešaka programera, nego zato što nisu postojale odgovarajuće tehnologije čitača veba, niti su brzine povezivanja sa internetom bile kao danas. Sada je sve drugačije. U moje omiljene programe za obradu slika spada paket alatki Aviary (www.aviary.com), koji se od srodnih programa za stoni računar i korišćenje van mreže razlikuje po usavršenosti i paketu funkcija, i Picnik (www.picnik.com) koji je nedavno preuzeo Google. Ako sa ovim alatcima ne možete da uradite ono što vam treba, onda to i ne može da se uradi.

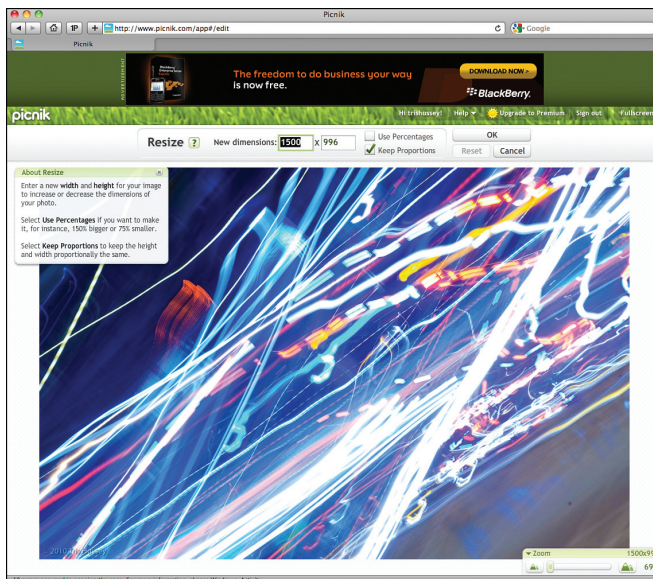
Da li sam pomenuo da su obe ove alatke besplatne? Kompanija Aviary (slika 16.3) proglasila je u februaru 2010. godine sve svoje alatke besplatnim, a Google je kupio Picnik (slika 16.1) u martu 2010. godine. Postoji još nekoliko paketa za obradu slika na mreži (uključujući i verziju za rad na mreži programa Photoshop kompanije Adobe), ali i Aviary i Picnik se izdvajaju po načinu na koji se povezuju s drugim mrežnim uslugama (na primer, mogu da učitaju slike sa Flickr radi njihovog menjanja) i po svojim jednostavnim radnim okruženjima.

Moj lični favorit je Picnik, jer su njegove jednostavne (a ipak vrlo zabavne) alatke uglavnom sve što mi treba za rad. Otkrio sam da je alatka programa Picnik za opsecanje, promenu veličine i izvoz slike prikladna za većinu korisnika (slika 16.2). Aviary ima veći paket alatki, u koji spadaju alatke za obradu slika (kao što je Photoshop), vektorsko crtanje (kao što je Illustrator), za pravljenje palete boja, efekata, snimaka, čak i za podcast. Sve alatke su integrisane jedna s drugom pa se mogu jednostavno uklapati.

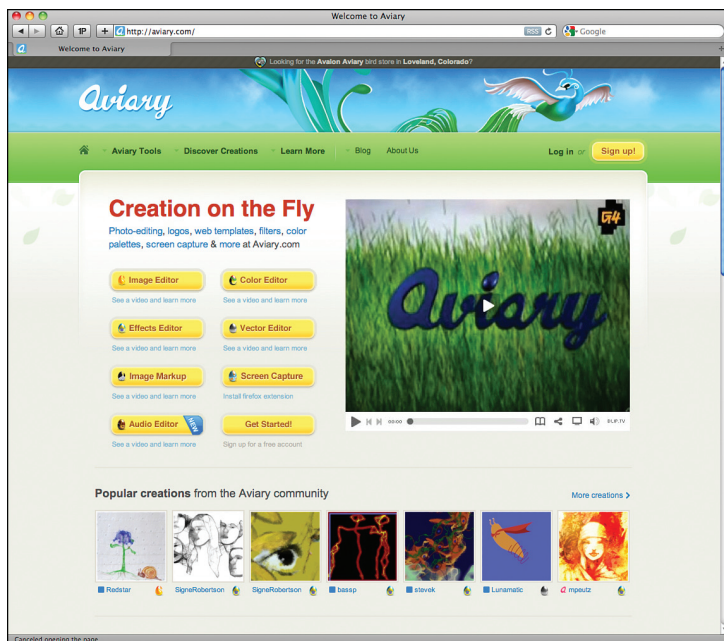
Zašto biste izabrali program za obradu sadržaja na mreži, a ne „pravu stvar“ (to jest, odgovarajući program na svom računaru)? Umesto odgovora, pitam vas koliko će vam često neka aplikacija zatrebati. Iako diskovi postaju sve veći, oni su i dalje ograničeni. Ako neki program upotrebljavate samo s vremena na vreme, zašto biste njime zauzimali prostor na disku? Ovo je posebno izraženo kada nemate svoj računar a treba da obradite sliku (recimo, dok ste na putu).

Slika 16.1 Ulaz u zabavni svet mrežne obrade slika: Picnik.com.

Slika 16.2 Promena veličine slike u programu Picnik. Teško da može lakše od ovoga.

Slika 16.3 *Aviary.com je još jedan program za obradu slika na mreži koji se zasniva na Flashu. Ima mnogo opcija i moćan je, a i lako se koristi.*

Na svom prenosnom internet računar u nemam veliki disk, pa uglavnom koristim verzije programa s mreže umesto onih sa svog glavnog prenosnog računara. Naravno da ovde postoje očigledna ograničenja. Ako menjate veliku sliku sa svog digitalnog foto-aparata, njeno učitavanje moglo bi da potraje. Takođe, obe ove alatke pokreću Flash u vašem čitaču veba, što samo po sebi nije loše, ali Flash može da zauzme dosta prostora. Zamislite još i to da on treba da menja veliku sliku s mnogo efekata – vaš računar će verovatno početi da moli za milost!

Ja za menjanje slika na putu obično koristim Picnik i podučavam druge kako da ga koriste („podučavam“ možda i nije prava reč jer je Picnik veoma jednostavan program). Aviary uspostavlja nove standarde, pa alatke za obradu sadržaja na mreži postaju čitavi paketi alatki koje skladno rade zajedno. Znam da je ovo zabavno, ali postoje situacije kada ćete morati da radite van mreže i tada će vam zatrebati odgovarajuća aplikacija na vašem računaru. Ne brinite, za to postoje hiljade opcija, a ja ću pomenuti svoje omiljene.

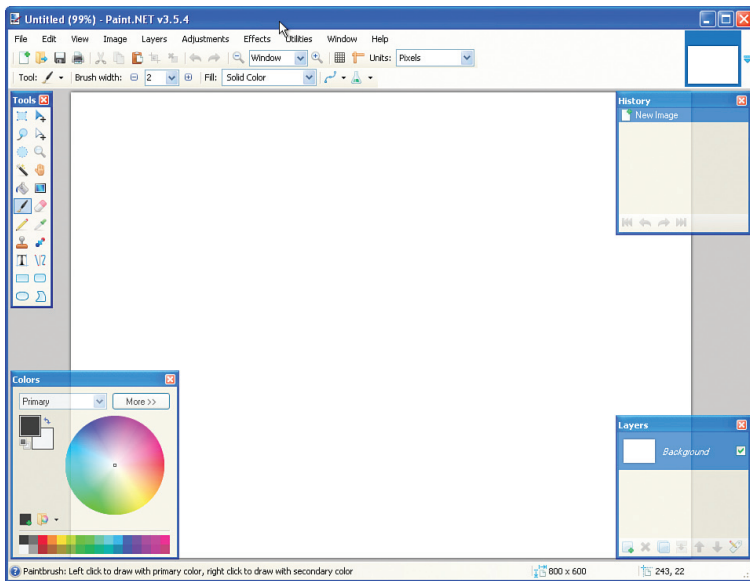
POKAŽI MI Media 16.2 – Tour of Picnik and Aviary Online Image Editors (Programi za obradu slika na mreži – Picnik i Aviary)

Pristupite ovoj video-datoteci preko svog registrovanog veb izdanja na lokaciji my.safaribooksonline.com/9780132182836/media

Programi za obradu slika van mreže

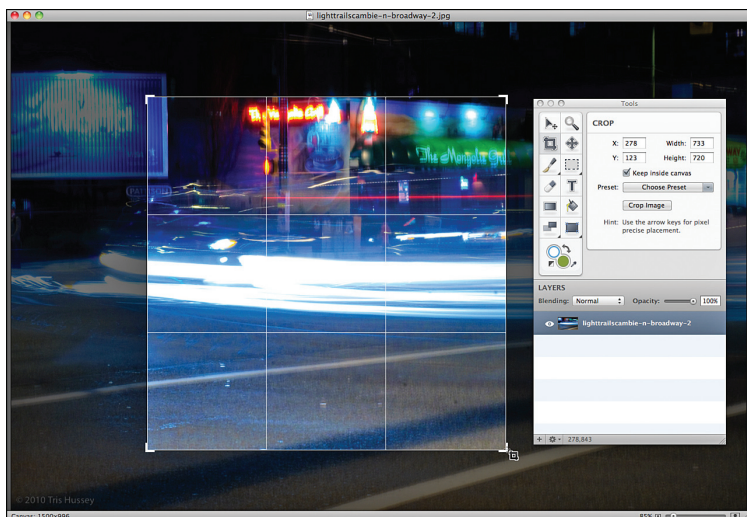
Iako svoje programe za obradu slika na mreži koristim za jednostavnije poslove, posebno kada sam na putu i kada koristim prenosni internet računar, za „prave“ poslove na glavnom prenosnom računaru radije koristim lokalnu aplikaciju. Ne bih vam savetovao da trošite gomile novca na programe za obradu slika jer postoje sjajne jeftine ili besplatne aplikacije za to. Naravno, ako se bavite grafičkim dizajnom, sigurno već imate čitav arsenal alatki za tu namenu. Isto važi i ukoliko ste fotograf, kao ja. Većina ljudi za obradu slika koristi samo mali podskup mogućnosti određenog programa.

Ako koristite PC računar, posetite veb lokaciju www.getpaint.net i preuzmite Paint.net (slika 16.4). Bićete oduševljeni jer je besplatan, moćan i lako se koristi. Ne verujem da ćete igde naći bolju aplikaciju za prosečno složene poslove, čak i ako ste spremni da potrošite više novca.

Slika 16.4 *Paint.net – možda izgleda suviše jednostavno, ali je vrlo moćan i lako se koristi. A i besplatan je!*

Mi, korisnici Mac računara, imamo sjajan izbor, a vodeća besplatna aplikacija sa otvorenim kodom zove se Seashore (<http://seashore.sourceforge.net/>). Ja koristim alatku Acorn (slika 16.5) (<http://flyingmeat.com/acorn/>), koja ima komercijalnu i besplatnu verziju i predstavlja odličnu ravnotežu između jednostavnog i složenog (mada više volim kad su stvari jednostavne).

Slika 16.5 Pogled na Acorn, s poznatom plutajućom paletom alatki.

Ne zaboravite: najvažnije je da pronađete alatku koja radi ono što vama treba. Ako menjate samo veličine slika i opsecate ih, pronađite jednostavnu alatku za to. Ukoliko menjate sliku na druge načine, pronađite nešto složenije.

Ostale alatke za rad sa slikama

Osim pravljenja slika, postoje i drugi načini rada s njima i za to će vam trebati odgovarajuće alatke. Šta se radi kada imate više ogromnih slika i hoćete da ih podesite na, recimo, 500 piksela širine (neka visina slike uvek bude proporcionalna sa širinom). Naravno, mogli biste da otvarate slike pojedinačno i tako im menjate veličinu, ali šta ako imate 20 ili više slika? To je baš dosadno. Zato vam treba alatka za menjanje veličine grupe slika. Ja ih imam nekoliko, a omiljena mi je Shrink-O-Matic (slika 16.6) koju možete pronaći na veb lokaciji <http://toki-woki.net/p/Shrink-O-Matic/>.

Shrink-O-Matic je aplikacija kompanije Adobe AIR, radi na Mac i PC računarima, čak i u Linuxu. Samo premestite svoje slike u veliki žuti prostor i to je to! Svima će se veličina podesiti onako kako vama odgovara (čak i format slike!). Ova funkcija je korisna i kad nemate mnogo slika.

U redu, promena veličine slika je super, ali šta ako želite novu šemu boja za svoj blog? Ne znam za vas, ali ja nemam baš mnogo smisla za slaganje boja i dobro mi dođe alatka za rad s bojama. Jedna od njih je ColorSchemeDesigner (<http://colorschemedesigner.com/>) koju koristim godinama. Kada želim teme sa određenim bojama, samo definišem početnu boju i pogledam šta mi se sviđa. Na slici 16.7 prikazan je primer.

Slika 16.6 Aplikacije koje koristim za menjanje veličine slika. Omiljena mi je Shrink-O-Matic, u donjem levom uglu.

Slika 16.7 Sjajna šema boja zasnovana na zvaničnoj WordPressovoj plavoj boji.

Postoji još nekoliko sličnih alatki. Aviary ima program za rad s bojama koji se zove Toucan (po vrsti ptica), a Adobe ima Kuler koji omogućava čak i to da učitajte fotografiju kako biste iz nje izvukli komplementarne boje. Kombinujte Kulerovu veb lokaciju (<http://kuler.adobe.com/>) sa aplikacijom kompanije Adobe AIR, i dobićete moćan skup alatki za rad s bojama (slika 16.8).

Slika 16.8 Nekoliko paleta boja koje sam napravio poslednjih godina.

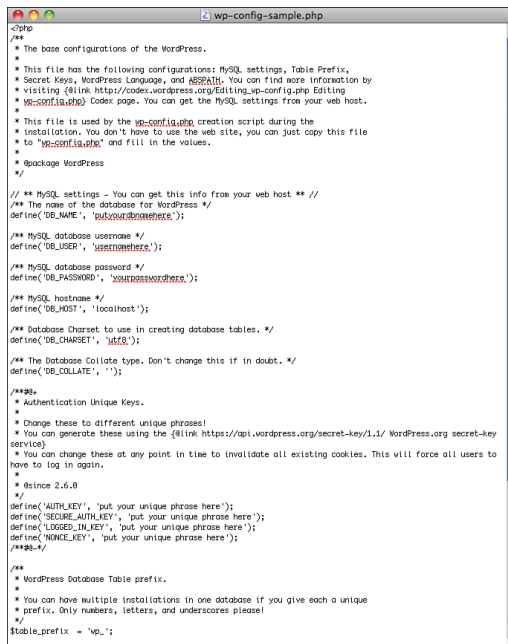
Naravno, sa slikama možete raditi mnogo više od podešavanja veličine i boje, ali ovaj odeljak sadrži samo osnovne informacije o alatcima i aplikacijama za obradu slika. A svakog meseca objavljuju se nove! Ja imam čak tri aplikacije koje menjaju veličine grupe slika (veliko spremanje diska ne bi mi škodilo!), da ne pominjem aplikacije za pravljenje i menjanje snimaka ekrana (samo dve!). Do kraja poglavlja mogao bih da pričam o programima za obradu slika, ali to vam neće pomoći. Ne zaboravite: pronađite aplikaciju koja radi ono što vam treba i na način koji vam odgovara. To je dovoljno.

Programi za obradu teksta

Kada imate veb lokaciju zasnovanu na WordPressu, primetićete da postoje brojne tekstualne datoteke koje treba menjati. To nije neobično niti pogrešno, i stalno se dešava: na primer, ponekad treba da izmenite datoteku `wp-config.php`, ponekad datoteku teme ili nešto drugo. Činjenica je da na svakom računaru treba da postoji dobar, pouzdan i moćan editor teksta. Notepad (PC) i TextEdit (Mac) dobri su programi, lako se otvaraju, menjaju i snimaju sve datoteke u WordPressu, ali nisu savršeni u onome što rade. Ponekad će vam zatrebati program

za obradu teksta koji razume programski kôd i komentare u PHP, HTML i CSS datotekama, u kome ćete moći lako da menjate ove datoteke i pritom budete sigurni da je sve u redu. Za tako nešto odgovaraće editori teksta namenjeni programerima.

Ali ne brinite – editori za programere ne razlikuju se od onih koji već koristite; razlika je samo to što su oni podešeni tako da možete čitati i bolje razumeti datoteke s kojima radite. Na slici 16.9 prikazan je primer datoteke wp-config-sample.php u programu TextEdit (podrazumevani editor teksta na Mac računarima).


```

<?php
/**
 * The base configurations of the WordPress.
 *
 * * This file has the following configurations: MySQL settings, Table Prefix,
 *   Secret Keys, WordPress Language, and @ABSPATH. You can find more information by
 *   visiting (link http://codex.wordpress.org/Editing-wp-config.php#Editing
 *   * wp-config.php) Codex page. You can get the MySQL settings from your web host.
 *
 * * This file is used by the wp-config.php creation script during the
 *   * installation. You don't have to use the web site, you can just copy this file
 *   * to "wp-config.php" and fill in the values.
 *
 * * Package WordPress
 */

/** MySQL settings - You can get this info from your web host **/
/** The name of the database for WordPress */
define('DB_NAME', 'putyourdbnamehere');

/** MySQL database username */
define('DB_USER', 'usernamehere');

/** MySQL database password */
define('DB_PASSWORD', 'yourpasswordhere');

/** MySQL hostname */
define('DB_HOST', 'localhost');

/** Database Charset to use in creating database tables. */
define('DB_CHARSET', 'utf8');

/** The Database Collate type. Don't change this if in doubt. */
define('DB_COLLATE', '');

/**#@+
 * Authentication Unique Keys.
 *
 * * Change these to different unique phrases!
 * * You can generate these using the (link https://api.wordpress.org/secret-key/1.1/ WordPress.org secret-key
 *   service)
 * * You can change these at any point in time to invalidate all existing cookies. This will force all users to
 *   have to log in again.
 *
 * * Since 2.6.0
 */
define('AUTH_KEY', 'put your unique phrase here');
define('SECURE_AUTH_KEY', 'put your unique phrase here');
define('LOGGED_IN_KEY', 'put your unique phrase here');
define('NONCE_KEY', 'put your unique phrase here');
/**#@-*/

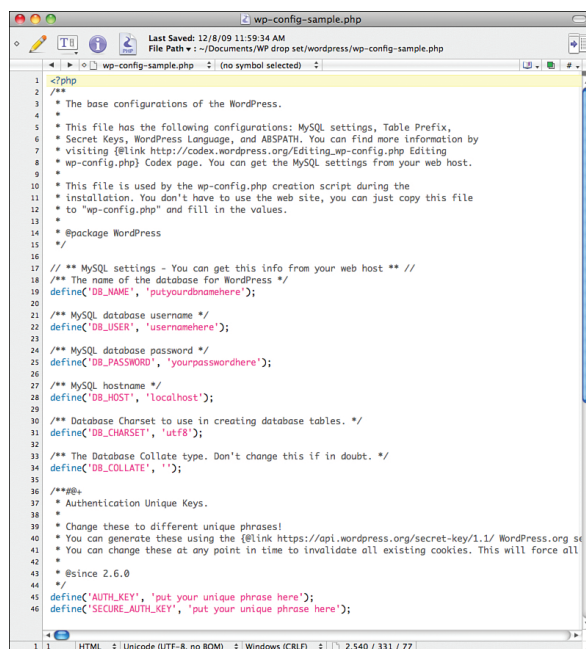
/**
 * WordPress Database Table prefix.
 *
 * * You can have multiple installations in one database if you give each a unique
 *   * prefix. Only numbers, letters, and underscores please!
 */
$table_prefix = 'wp_';

```

Slika 16.9 Osnovna datoteka wp-config otvorena u programu TextEdit.

Sigurno znate da čitate dokument i pronađete ono što vam treba, ali uporedite ovo sa programom TextWrangler (besplatnim editorom teksta namenjenom programiranju na Mac računarima), koji je prikazan na slici 16.10.

Izgleda bolje? Oba programa koriste svoje podrazumevane parametre, ali u TextWrangleru postoji i bojenje sintakse. To znači da on razume da su u PHP datotekama neki delovi posebni i da postoji struktura dokumenta. Drugim rečima, kada u nekom redu menjate ime baze podataka i ne stavite ime u polunavodnike (na primer, napišete 'mywpdb' umesto 'mywpdb'), redovi iza menjanog reda neće izgledati dobro. U mom primeru s programom TextWrangler, reč

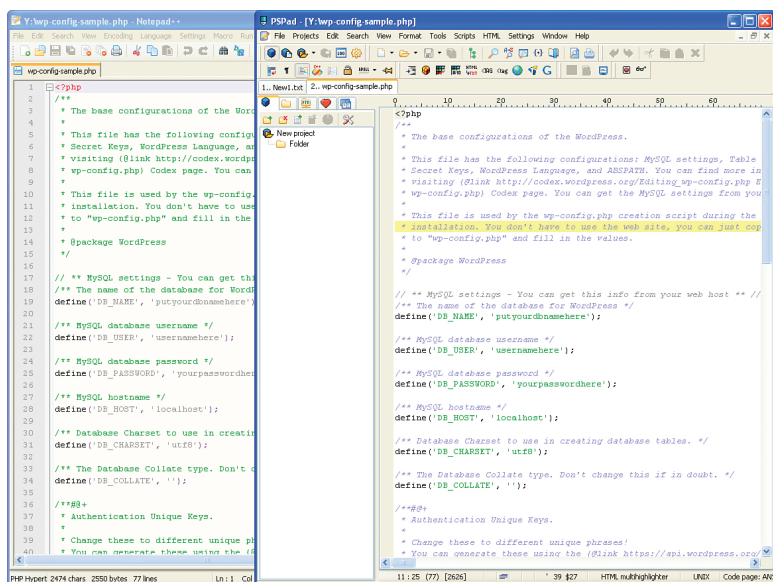
Slika 16.10 Datoteka wp-config u programu TextWrangler. Vidite brojeve redova, a važni delovi su obojeni različitim bojama.

„define“ je zelenoplave boje, a delovi u zagradama treba da budu ružičasti... osim ako ne grešim. Ako grešim, onda je ono što treba da bude zelenoplavo zapravo ružičasto, a tekst koji treba da bude crn ili siv zapravo je ružičast. Popravite to i sve će biti u redu.

Editori teksta mogu i mnogo više, a ne samo da oboje sintaksu. Oni imaju odlične funkcije za pretraživanje i zamenu, a neki od njih mogu se direktno povezivati s vašim serverom pomoću protokola SFTP/FTP radi menjanja datoteka. Neki programi imaju sjajne alatke za upravljanje celim veb lokacijama. Međutim, cilj je da pronađete editor teksta koji možete koristiti za brzo i lako otvaranje, menjanje i snimanje svih PHP (i drugih) datoteka koje ćete izvršavati u WordPressu. Ne zaboravite da su sve datoteke tema pisane na jeziku PHP i da ćete u njima ponekad teško pronalaziti red koji treba da izmenite ukoliko nemate program koji razume šta tražite.

Mnogi od vas će samo povremeno i ograničeno koristiti editore teksta, pa je najbolje da se opredelite za besplatan program. Za PC računare preporučujem PSPad (<http://www.pspad.com/>) ili NotePad++ (<http://notepad-plus.sourceforge.net/uk/about.php>), jer su to sjajni programi koje treba imati pri ruci (slika

16.11). Za korisnike Mac računara preporučujem besplatan program TextWrangler (<http://www.barebones.com/products/>), proizvod kompanije Bare Bones koja već godinama pravi aplikacije za Mac računare. Ako hoćete više i želite da učestvujete u razvoju, možete izdvojiti dodatni novac za bolji i moćniji editor teksta. Za sada će vam neka od besplatnih opcija biti dovoljna.

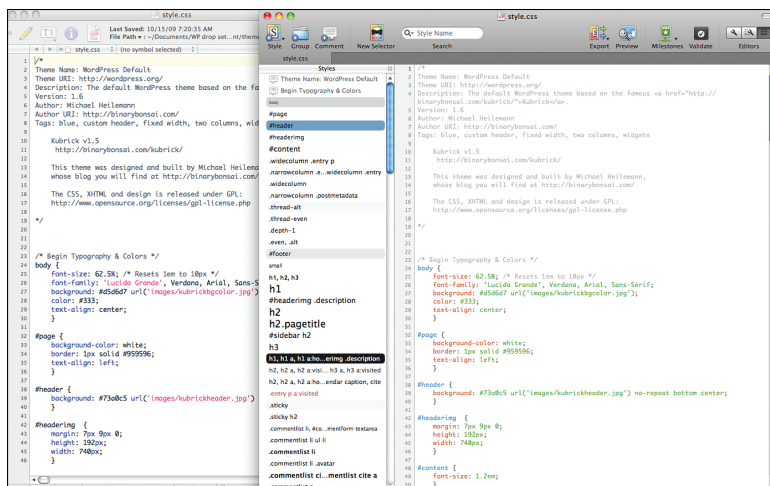

Slika 16.11 Notepad++ i PSPad, programi za obradu teksta na PC računaru.

Na kraju, upozorenje vezano za ažuriranja: besplatan softver često zavisi od onih koji ga prave, te truda i vremena koje su programeri spremni da u njega ulože. Ponekad sjajan softver prestane da se ažurira. Ukoliko vaša omiljena aplikacija prestane da radi, potražite drugu.

Menjanje izgleda bloga pomoću programa za obradu CSS koda

Kada počnete više da radite s datotekama šablona, podešavacete stil ili izgled svoje teme tako što ćete raditi sa opisima stilova. O CSS-u sam govorio u poglavlju 7, „Sve o temama“; ako se sećate, CSS datoteke (završavaju se oznakom tipa .css) zapravo su tekstualne datoteke, poput PHP datoteka. PSPad, Notepad++ i TextWrangler razumeju CSS datoteke, ali program koji je namenski napravljen za obradu CSS koda razume ih još bolje. Na slici 16.12 možete to jasnije videti.

Slika 16.12 TextWrangler na levoj strani i CSSEdit na desnoj pokazuju koliko je koristan program za obradu CSS koda pri radu sa opisima stilova.

Na levoj strani je TextWrangler, a na desnoj je moj izabrani program za obradu CSS koda, CSSEdit. Iako oba programa ističu CSS, CSSEdit pravi i skicu strukture opisa stila radi lakšeg snalaženja, a različiti elementi datog stila istaknuti su drugačije. Ako proširim prozor programa CSSEdit, u kome su prikazani svi moji panovi za menjanje, na desnoj strani će se videti svi elementi osnovnog stila, opisani pomoću opcija koje se lako prikazuju i menjaju. Sve što se odnosi na boju, veličinu, poravnanje i pozadinsku sliku možete pregledati i menjati. Ako menjate veličinu slike sa 62.5% na 60%, možete to raditi na desnom panou, a ona će biti promenjena na srednjem panou, bez rizika od sintaksne greške ili greške pri kucanju. CSSEdit, kao i većina CSS editora, takođe omogućava da na prethodnom prikazu proverim kako će izgledati moje izmene kada ih učitam na server. Izmene mogu napraviti lokalno i podesiti na veb lokaciji šta želim, a da pritom ne menjam originalnu veb lokaciju sve dok ne budem spreman. To je velika pogodnost, jer nije zgodno da oni koji posećuju veb lokaciju vide ono što u tom trenutku radite.

Za korisnike Mac računara, najbolji nezavisni program za obradu CSS koda jeste CSSEdit kompanije MacRabbit Software (<http://macrabbit.com/cssedit/>). To je komercijalni program (košta oko 40 dolara), ali je vredan tog novca ako češće menjate teme. Po mom mišljenju, najbolji program ove namene za PC računare jeste TopStyle kompanije Bradbury Software (<http://www.topstyle4.com/>), koji košta oko 80 dolara. Pre nego što kupite program za obradu CSS-a, isprobajte besplatne verzije kako biste imali osećaj o kakvom programu je reč.

Naravno, ovo nisu jedini programi za obradu CSS koda. Mnogi moji prijatelji vole program Coda za Mac računare (<http://www.panic.com/coda/>), koji je kompletan program za ovu namenu, a u Windowsu mnogi rade s programom Expression Web (http://www.microsoft.com/expression/products/Web_Overview.aspx). Dreamweaver kompanije Adobe (<http://www.adobe.com/products/dreamweaver/>) vrhunska je alatka za programere; međutim, moji studenti smatraju da je Dreamweaver više od onoga što im treba za rad sa WordPressovim temama.

POKAŽI MI Media 16.3 – Examples of How to Use a CSS Editor to Style WordPress Themes (Primeri korišćenja programa za obradu CSS koda u WordPressovim temama)

Pristupite ovoj video-datoteci preko svog registrovanog veb izdanja na lokaciji my.safaribooksonline.com/9780132182836/media

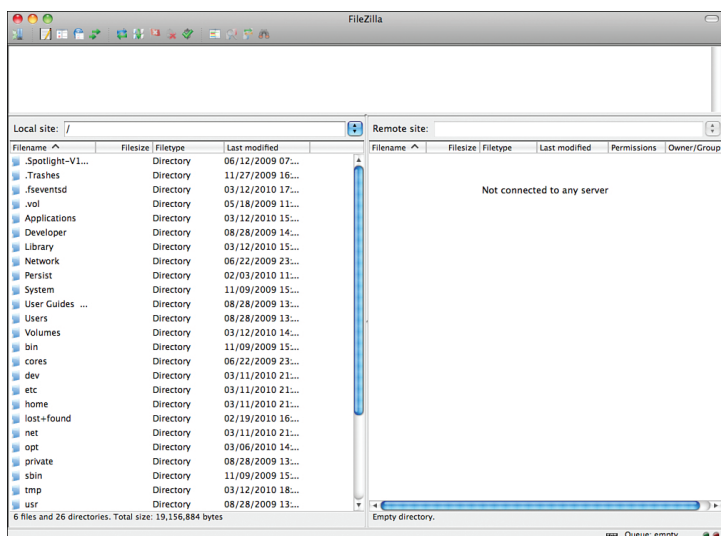
FTP klijenti pomažu da premeštate i ažurirate datoteke

U ovoj knjizi govorio sam o korišćenju FTP klijenta za premeštanje datoteka sa servera i na server. Dobar, pouzdan FTP klijent od suštinskog je značaja za korišćenje WordPressa. Možda vam neće trebati sve vreme, ali vam garantujem da će vam ponekad zatrebati.

Kao što postoje brojni editori teksta, tako postoje i brojni FTP klijenti. Isprobao sam ih mnogo, od besplatnih do komercijalnih, i ono što mi uvek pomogne da se za neki program odlučim ili ne jeste radno okruženje za traženje datoteka i rad s njima. Evo zašto je tako: kada se povežete sa svojim serverom, vi ne radite samo s tim udaljenim datotekama, nego i s lokalnim datotekama na svom računaru. Možda ste učitali novu verziju WordPressa ili dodatnog modula, ili ste preuzeli datoteku da biste je menjali. Ove dve polovine, lokalna i udaljena, uvek su prisutne. Važno je da vam razlika između njih uvek bude jasna. Ne želite da pomešate ono što je lokalno sa onim što je udaljeno, pa da se desi da slučajno uklonite datoteke rezervnih kopija ili da nehotice izmenite datoteku na svom serveru.

Godinama sam koristio međuplatformsku aplikaciju otvorenog koda FileZilla (<http://filezilla-project.org/>) (slika 16.13). Možda nije savršena, ali je besplatna a radno okruženje funkcioniše dobro.

Ako vam se FileZilla ne sviđa, postoji mnogo aplikacija koje možete isprobati. Ja nisam ponašao besplatne aplikacije koje su mnogo bolje, sa izuzetkom aplikacije CyberDuck za Mac (<http://cyberduck.ch/>), koju sam mnogo koristio i dopadala mi se. Ako koristite PC, možda će vam se dopasti CuteFTP (<http://www.cuteftp.com/>), koja zbog radnog okruženja izgleda slično kao FileZilla, ali je komercijalna. Na Mac računarima koristio sam i Transmit (<http://www.panic.com/transmit/>) i Flow (<http://extendmac.com/flow/>); oba spadaju u komercijalne aplikacije.

Slika 16.13 *Ne brinite – neće pregaziti vaše datoteke. FileZilla je namenjen samo za SFTP/FTP.*

Da li su komercijalne aplikacije bolje kao FTP klijenti? To je dobro pitanje, ali nisam siguran da znam pravi odgovor. Nisam našao značajniju razliku u brzini prenosa (i ne bi trebalo da postoji), ali sam otkrio da komercijalne aplikacije često sadrže funkcije, kao što su prečice koje se brzo otvaraju i sinhronizovanje omotnica, koje su korisne za one koji (poput mene) rade sa više veb lokacija. Godinama sam koristio besplatne aplikacije: nisam bio razočaran njihovim performansama i sve su one imale funkcije koje su mi bile potrebne za osnovne zadatke. FileZilla i CyberDuck su aplikacije koje preporučujem studentima i koristim na predavanjima kako bih demonstrirao FTP. Međutim, kada se radi nekoliko stvari odjednom, vredno je potrošiti dodatni novac i imati pri ruci dopunske funkcije (na primer, mogućnost direktnog otvaranja datoteka u programu za obradu pomoću FTP klijenta).

Još neke alatke koje preporučujemo

Do sada sam pominjao osnovne alatke koje pomažu da efikasnije radite sa svojom veb lokacijom u WordPressu: program za obradu blogova, program za obradu slika, program za obradu teksta i program za obradu CSS koda za osnovne datoteke, kao i FTP klijent koji omogućava da se sve nađe tamo gde treba da bude. Naravno, ovo nisu sve alatke koje imam i koje koristim za rad sa svojim blogovima. Kada budete spremni za to, postoje brojne druge alatke koje možete dodati svojoj zbirci.

Ako počinjete da koristite sistem Subversion, možda ćete želeći lokalni SVN klijent za rad s datotekama na lokalnom računaru i sopstvena spremišta. Ja koristim SVN za ažuriranje tema na svojim veb lokacijama, kako bih mogao da pravim izmene i prebacujem ih na server, znajući da posle eventualne greške mogu sve lako vratiti u prethodno stanje. Na svom Mac računaru koristim svnX; korisnicima Windowsa predlažem da posete lokaciju <http://subversion.apache.org/> i provere kako bi SVN radio za njihove potrebe. Ovo su napredni zadaci, pa se i meni desilo da slučajno obrišem ili oštetim datoteke na kojima sam radio, zato što moji parametri prvi put nisu bili dobro podešeni. Upozoreni ste.

Da biste isprobali preslikanu (engl. *mirror*) ili karantinsku (engl. *sandbox*) verziju WordPressa na svom lokalnom računaru, upotrebite program XAMPP (za PC ili Mac računare, na lokaciji <http://www.apachefriends.org/en/xampp.html>) ili MAMP (za Mac računare, na lokaciji <http://www.mamp.info>). Ovi paketi vam daju sve komponente servera za pokretanje i instaliranje WordPressa (i stotine drugih aplikacija) na vašem lokalnom računaru (slika 16.14). Zašto biste tako nešto radili? Ja, na primer, volim da eksperimentišem i isprobavam. Ponekad ne želim da se moje probe vide na internetu, pa ih pokrećem na svom računaru. Takođe, volim da imam odgovarajuće primere za potrebe svojih studenata, koje mogu da pokrenem čak i ako nemam vezu sa internetom. Ako nekome kažete kako da izmeni datoteku teme, to nije isto kao kad mu pokažete kako da to uradi.

Slika 16.14 MAMP pokrenut na mom Mac računaru i početna stranica koja se zasniva na čitaču veba.

Pokretanje sistema SVN i servera na vašem računaru može pomoći da usavršite svoje veštine rada sa WordPressom. Mnogo toga što sam napisao rezultat je dugogodišnje prakse, ali dok sam istraživao i pisao ovu knjigu, značajno sam povećao svoje razumevanje WordPressa. Ako se malo potrudite i pročitate šta sve postoji, šta drugi ljudi rade i pokušavaju, bićete i sami inspirisani da isprobate i uradite nove stvari. Čak i mali trikovi, kao što je komprimovanje i dekomprimovanje datoteka direktno na serveru, mogu vam uštedeti sate čekanja na učitavanja.

Ne mogu nabrojati sve alatke za sve mogućnosti koje postoje, ali predlažem da posetite moj blog (<http://usingwordpressbook.com/>) i pratite ažuriranja. I sam bih voleo da nađem nove sjajne stvari koje bi mi olakšale i poboljšale rad na računaru. A ono što pronađem, zavolim i upotrebim, uglavnom završi na mom blogu.